



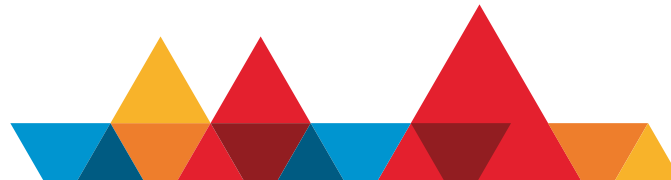
TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ



İş deneyimi ile mezun olmanın **TAM YERİ** **TOBB ETÜ**

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr



PROJEKSİYON

OVP

2018-2020 dönemine ilişkin orta vadeli program (OVP) eylül ayının sonunda açıklandı. Her OVP'de olduğu gibi gözler yine belli büyüklüklere çevrildi. Bu büyüklüklerin başında da enflasyon ve büyüme geliyor.

Ama aslında piyasaların daha çok önemsedığı bir başka gösterge var. Dolar kuru ne bekleniyor ve gelecek dönemler için hangi düzeyde varsayılıyor?

Normalde hükümetlerin bir kur hedefi tabii ki olmaz, olmaması da gerekir zaten. Bu kur rejiminde bir hedeften söz edilemez. Ama bu demek değil ki bir kur varsayımı da yoktur. Belli büyüklükleri dolarla ifade etmek için bir varsayımda bulunmak kaçınılmazdır. Hükümet dolar için bir varsayımda bulunmasa cari fiyatlarla olan GSYH büyüklüğünü dolar bazında nasıl ifade edecek? Kişi başına gelir dolar olarak nasıl dile getirilecek?

Dolayısıyla açıkça ilan edilmese de örtülü biçimde bir kur dile getirilir. Orta vadeli programlar açıklandığında da herkes alır eline bir hesap makinesi ve ortalama kurun hangi düzeyde beklendiğini ve gelecek yıllarda hangi düzeyde varsayıldığını hesaplamaya çalışır.

İşte OVP açıklandığında görüldü ki hükümet bu yıl ortalamasında doları 3.58 olarak bekliyor. Yılbaşından bugüne kadarki dönemde oluşan ortalamanın 3.60 olduğu dikkate alınırsa 3.58'in makul bir beklenti olduğu söylenebilir.

Hükümet dolar kurunu gelecek yılın ortalamasında 3.73, 2019'daki ortalamayı 3.92, 2020'deki ortalamayı ise 4.02 olarak bekliyor.

Doğrusu kur en oynak ve kestirilmesi en zor değer. Hele hele 2019 ve 2020! Kur açısından iki ve üç yıl sonrası çok çok uzak bir dönem.

Enflasyon ve büyüme

Orta vadeli programda bu yılın TÜFE gerçekleşmesi yüzde 9.5 olarak tahmin ediliyor. Bu oranda kalmak mümkün olabilir mi? Zor görünüyor. Gidişat çift haneye doğru. Enflasyonun hangi düzeyde oluşabileceğini bir sonraki konu başlığımız altında detaylı olarak inceliyoruz.

Büyümeye gelince... İlk iki çeyrekteki büyüme sırasıyla yüzde 5.2 ve yüzde 5.1 olarak gerçekleşince yıllık büyüme yüzde 5.5'e revize edildi. Yıllık yüzde 5.5'e nasıl ulaşılabileceğinin hesabı da belli gibi. Çok kaba bir hesaplamayla

üçüncü çeyrekte yüzde 7.5, dördüncü çeyrekte yüzde 4 büyüme gerçekleşirse yıllık oran yüzde 5.5 olacak.

Ama bu oran bize hala çok mütevazı geliyor. Özellikle de üçüncü çeyrekteki büyümenin çok daha yukarıda gerçekleşmesini beklediğimizi geçtiğimiz sayılarımızda sizlerle paylaşmıştık.

Türkiye üçüncü çeyrekte çift haneli büyümeye erişebilir. Dördüncü çeyrek büyümesine ilişkin bizim beklentimiz de yüzde 4 dolay. Yıllık oranı ise yüzde 5.5 değil, yüzde 6.0-6.5 arasında beklediğimizi bir kez daha vurgulayalım.

Orta vadeli programın başlıca hedefleri

	2016 (G)	2017 (T)	2018 (P)	2019 (P)	2020 (P)
GSYH (Milyar TL, cari fiyatlarla)	2.609	3.035	3.446	3.872	4.321
GSYH (Milyar dolar, cari fiyatlarla)	863	847	923	988	1.074
Kişi başına gelir (Dolar)	10.883	10.579	11.409	12.100	13.024
Dolar kuru varsayımı (TL)	3,02	3,58	3,73	3,92	4,02
Kişi başına gelir (Dolar, SAGP'ye göre)(1)	24.636	26.140	27.915	29.804	31.774
GSYH büyümesi (Yüzde)	3,2	5,5	5,5	5,5	5,5
İşsizlik oranı (Yüzde)	10,9	10,8	10,5	9,9	9,6
İhracat (FOB) (Milyar dolar)	142,5	156,5	169,0	182,0	195,0
İthalat (CIF) (Milyar dolar)	198,6	222,0	237,0	253,0	272,0
Ham petrol fiyatı-Brent (Dolar/Varil)	44,0	52,0	54,5	57,5	60,0
Enerji ithalatı (Milyar dolar)	27,2	35,0	42,0	45,0	49,0
Seyahat gelirleri (Milyar dolar)	18,7	20,0	23,0	26,0	29,0
Cari işlemler dengesi (Milyar dolar)	-32,6	-39,2	-40,0	-40,9	-41,9
Cari işlemler dengesi/GSYH (Yüzde)	-3,8	-4,6	-4,3	-4,1	-3,9
Altın hariç cari denge (GSYH/Yüzde)	-4,0	-3,7	-4,2	-4,0	-3,7
GSYH deflatörü (Yüzde)	8,1	10,3	7,6	6,5	5,8
TÜFE yıl sonu (Yüzde) (2)	8,5	9,5	7,0	6,0	5,0

1) OECD tanımlı. (2) 2017-2020 dönemi Kalkınma Bakanlığı tahmini.

ENFLASYON:

Enflasyonda bu yıla öylesine kötü bir başlangıç yaptık ki hala geçen yıldan sarkan tortunun etkilerinden kurtulabilmiş değiliz. Üstelik, bu yıl da öyle sorunsuz geçiyor değil... Bir yandan geçen yıldan sarkan enflasyon üstündeki olumsuz etki, bir yandan bu yıl içinde gelişen olaylar, geçen zaman içinde enflasyon tahminlerin yukarı yönlü güncellenmesini zorunlu kıyor.

Düşünün, bu yıla yüzde 6.5'lik enflasyon hedefiyle başladık. Üstelik bu hedef, önceki yılların adeta değişmez hedefi haline gelen yüzde 5'lere göre çok daha gerçekçi bir orana işaret ediyordu. Ama gelin görün ki, biraz önce de belirttiğimiz gibi geçen yıldan gelen fiyatları yukarı itecek etkenler ya da başka bir şekilde ifade edecek olursak maliyet kaynaklı baskı,

Merkez Bankası'nı daha bu yıla ilişkin hiçbir resmi oran açıklaması yapılmadan enflasyon tahminini güncellemek zorunda bıraktı. Merkez Bankası'nın yılın ilk enflasyon raporunu yayımladığı ocak ayında doğal olarak bu yıla ilişkin resmi bir enflasyon verisi ortaya çıkmış değildi. TÜİK, ocak ayının gerçekleşmesini şubatla açıklayacaktı çünkü. Ama Merkez Bankası gidişatı

görüyordu ve yüzde 6.5'lik hedefe karşılık TÜFE tahminini yüzde 8'e çıkardı.

Ne var ki yüzde 8'de kalmak da hiç mümkün olacak gibi görünmüyordu. Nisan ayına geldik, yılın ikinci enflasyon raporunu yayımlayan Merkez Bankası, tahmininde yeniden revizyona gitti ve bu kez yüzde 8.5'lik bir tahminle çıktı kamuoyunun karşısına.

Ağustosta yılın üçüncü enflasyon raporu yayımlandı, artık tahmin yüzde 8.7 olmuştu.

Merkez Bankası kasım ayında yayımlayacağı enflasyon raporunda tahminini bir kez daha yukarı çeker mi bilemeyiz; ama çekmesi de gayet normal. Çünkü 2018-2020 dönemine ilişkin orta vadeli programda bu yılın TÜFE tahmini yüzde 9.5 olarak yer alıyor. Bu oran programa yazılırken Merkez Bankası ile mutlaka bir görüş alışverişi söz konusu olmuştur. Yoksa hükümet farklı, Merkez Bankası farklı tahminler dile getiriyorsa, orada da bir tuhafılık var demektir.

Yüzde 9.5 bile neredeyse olanaksız

Orta vadeli programda yer alan yüzde 9.5'lik tahmin bile artık iyimser bir oran olarak görülüyor. Aslında zaten yıla öyle bir giriş yaptık ve sonrasında öylesine yüksek oranlar söz konusu oldu ki yılın ilk aylarında bile tek hanede kalmanın mucize olacağı görülmüyordu. Bu tahmini yapmak da öyle çok büyük ve derin analizler gerçekleştirilmeyi gerekli kılmıyor zaten.

Gerek iç siyasetteki ve bağlı olarak ekonomik gidişattaki keskin dalgalanmaların etkisiyle olsun, gerek dış ekonomik koşulların birden olumlu ya da olumsuz dönmesiyle olsun kimi yıllarda enflasyon eğilimi hızla değişebiliyor. Bu değişiklik olmadıkça sürece Türkiye'de enflasyonun hangi aylarda hangi düzey dolayında gerçekleşeceğini kestirmek çok zor değil. Bu yaklaşımdan yola çıkılarak yapılan hesaplamalar da yılın ilk aylarından beri bu yılki enflasyonun tek hanede tutulabilmesinin çok zor olacağını gösteriyordu.

Dolayısıyla her ne kadar orta vadeli programda yüzde 9.5'lik bir tahmine yer veriliyorsa da, gidişat yüzde 10.5 dolayında bir orana işaret ediyor.

2018'de ne olabilir?

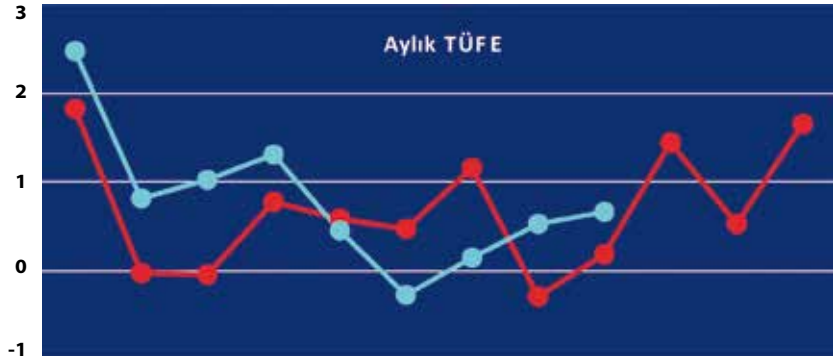
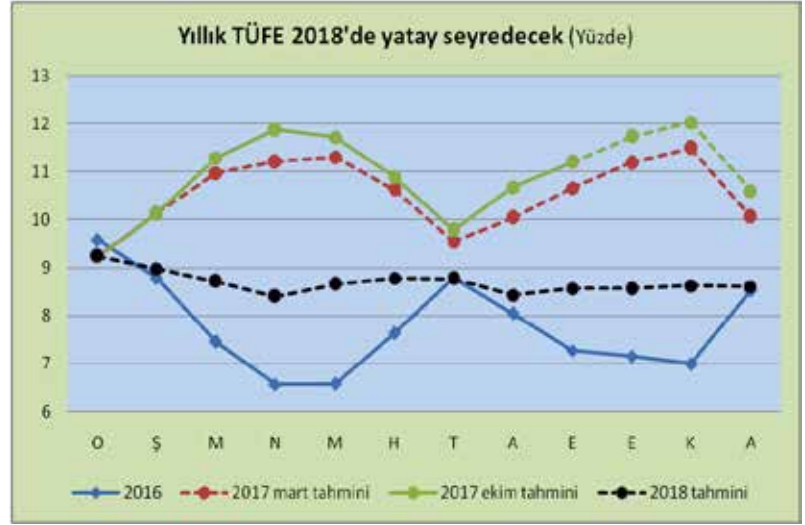
Bu yılı tamamlamamıza iki ay var. 2018'de bizi ne gibi koşullar bekliyor, elbette bilemeyiz. İç siyasette neler yaşanır, Ortadoğu'da daha karmaşık bir tablo mu ortaya çıkar, Avrupa ve ABD ile ilişkiler nasıl seyreder, kestiremeyiz. Dengelerin çok fazla değişmeyeceği varsayımıyla basit teknik analizi 2018'e de uygularsak bu yıllı kıyaslanmayacak ölçüde dingin seyredecek bir yıllık gidişat

göreçimizi söyleyebiliriz.

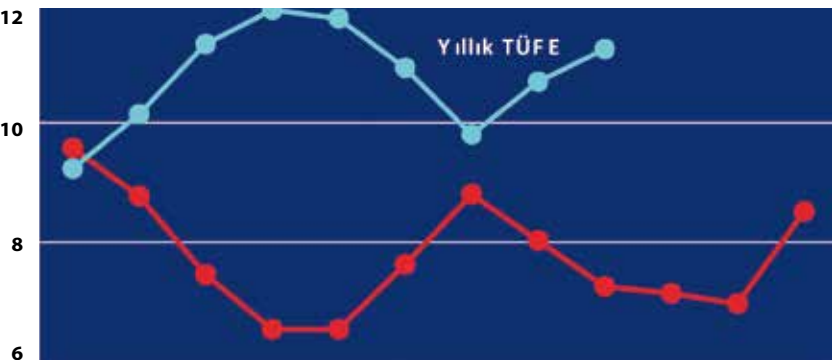
Bu yıl şubat oranı belli olduktan sonra yılın tümü için yıllık TÜFE'nin seyriyle ilgili yaptığımız tahminle gerçekleşmenin nasıl paralel seyrettiği ortada ve bunu grafiğimizde kolaylıkla görmek mümkün. Yani bu yön-

tem işe yarıyor. Dolayısıyla 2018'de de yüzde 8 ile 9 arasında sıkışmış bir yıllık gerçekleşme görmemiz hiç şaşırtıcı olmayacak.

2018 tahminine yer verdiğimiz grafikte düz çizgilerin gerçekleşmeyi, kesik çizgilerin ise tahmini gösterdiğini belirtelim.



	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2016	1,82	-0,02	-0,04	0,78	0,58	0,47	1,16	-0,29	0,18	1,44	0,52	1,64
2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65			



	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2016	9,58	8,78	7,46	6,57	6,58	7,64	8,79	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53
2017	9,22	10,13	11,29	11,87	11,72	10,90	9,79	10,68	11,20			

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (Aylık) (% değ.)	2015	1,10	0,71	1,19	1,63	0,56	-0,51	0,09	0,40	0,89	1,55	0,67	0,21
	2016	1,82	-0,02	-0,04	0,78	0,58	0,47	1,16	-0,29	0,18	1,44	0,52	1,64
	2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65			
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2015	0,33	1,20	1,05	1,43	1,11	0,25	-0,32	0,98	1,53	-0,20	-1,42	-0,33
	2016	0,55	-0,20	0,40	0,52	1,48	0,41	0,21	0,08	0,29	0,84	2,00	2,98
	2017	3,98	1,26	1,04	0,76	0,52	0,07	0,72	0,85	0,24			
İhracat (Aylık) (milyon \$)	2015	12.302	12.232	12.520	13.349	11.080	11.950	11.129	11.022	11.582	13.240	11.682	11.751
	2016	9.546	12.366	12.758	11.950	12.099	12.864	9.850	11.831	10.902	12.796	12.787	12.781
	2017	11.251	12.094	14.475	12.865	13.589	13.136	12.625	13.289				
İthalat (Aylık) (milyon \$)	2015	16.646	16.941	18.726	18.373	17.869	18.199	18.225	15.969	15.403	16.918	15.973	17.992
	2016	13.453	15.578	17.766	16.188	17.197	19.476	14.695	16.614	15.298	17.009	16.935	18.410
	2017	15.592	15.826	19.018	17.788	20.923	19.177	21.493	19.161				
Cari denge (milyon \$)	2015	-2.453	-3.343	-4.776	-3.873	-4.242	-3.212	-3.133	284	206	-321	-2.203	-5.052
	2016	-2.198	-1.962	-3.723	-3.078	-3.119	-4.965	-2.434	-1.408	-1.593	-1.607	-2.222	-4.325
	2017	-2.543	-2.429	-2.998	-3.732	-5.334	-3.807	-5.145	-1.237				
İç borç stoku (milyar ₺)	2015	416,9	421,2	423,2	428,5	429,4	430,2	434,4	435,0	438,2	438,2	439,5	440,1
	2016	443,1	444,1	448,2	449,4	452,3	453,3	455,3	458,4	463,1	465,0	468,2	468,6
	2017	473,5	478,6	483,3	486,9	490,2	495,3	504,6	513,3				
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2015	7,83	8,06	8,20	9,70	9,64	9,85	9,63	10,47	11,33	10,84	10,26	10,93
	2016	11,14	10,95	10,13	9,56	9,63	9,32	9,11	9,73	9,25	9,66	10,66	11,42
	2017	11,33	11,10	11,42	10,92	11,23	10,79	11,00	11,03	11,10			
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2015	40.109	40.153	32.918	42.971	41.752	39.561	40.103	42.784	33.837	43.797	43.807	40.987
	2016	46.720	44.724	40.269	49.706	49.515	44.067	42.543	50.865	36.076	43.365	60.732	45.849
	2017	58.778	46.898	39.059	53.042	57.486	43.937	52.466	56.987	47.955			
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2015	36.342	42.511	39.761	41.597	40.113	36.338	45.506	37.546	47.937	36.562	43.009	59.083
	2016	42.521	42.308	46.838	44.348	45.853	51.983	42.414	47.273	52.982	43.469	50.712	72.987
	2017	47.347	53.739	58.571	56.000	51.100	57.678	51.540	57.861	54.384			
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2015	107,67	104,62	102,95	101,31	99,83	97,60	98,98	94,56	90,51	93,69	98,61	97,49
	2016	98,59	99,74	100,67	101,52	98,93	100,18	100,93	99,65	99,77	98,30	95,10	92,02
	2017	87,55	88,72	89,29	90,12	91,43	91,49	89,42	89,63	90,30			
Aylık Ort. \$ (₺)	2015	2,3283	2,4552	2,5838	2,6481	2,6461	2,7019	2,6946	2,8456	3,0027	2,9296	2,8713	2,9172
	2016	3,0070	2,9407	2,8917	2,8347	2,9266	2,9170	2,9576	2,9629	2,9601	3,0679	3,2675	3,4889
	2017	3,7349	3,6724	3,6659	3,6538	3,5639	3,5190	3,5599	3,5125	3,4680			
Aylık Ort.Euro (₺)	2015	2,7162	2,7899	2,8047	2,8534	2,9551	3,0289	2,9710	3,1672	3,3749	3,2986	3,0894	3,1697
	2016	3,2669	3,2628	3,2063	3,2134	3,3147	3,2774	3,2710	3,3207	3,3165	3,3866	3,5344	3,6813
	2017	3,9655	3,9110	3,9158	3,9101	3,9324	3,9487	4,0914	4,1436	4,1377			
Mevduat (Milyar ₺)	2015	607,8	621,4	622,4	628,6	615,3	627,3	646,6	628,7	625,0	633,1	649,3	665,1
	2016	670,3	681,1	678,2	679,3	710,9	715,3	733,3	744,7	759,1	773,5	779,2	786,7
	2017	793,5	766,3	783,1	787,3	816,6	819,2	836,3	834,8	852,7			
DTH (Milyar \$)	2015	128,9	131,5	133,6	133,4	144,0	148,9	144,3	146,3	146,1	149,8	147,1	145,6
	2016	140,1	144,8	151,4	154,0	146,8	149,5	138,6	142,4	137,9	135,8	135,9	137,4
	2017	134,9	140,7	144,3	151,2	152,6	153,9	151,3	155,6	154,6			
Kredi (Milyar ₺)	2015	1.081,2	1.108,6	1.132,3	1.157,3	1.174,6	1.196,4	1.230,7	1.247,7	1.262,8	1.260,5	1.259,5	1.267,3
	2016	1.282,4	1.294,1	1.286,9	1.298,2	1.327,9	1.331,9	1.354,8	1.360,5	1.378,1	1.392,7	1.442,1	1.458,3
	2017	1.525,1	1.497,4	1.550,3	1.576,6	1.606,4	1.622,6	1.633,4	1.644,7	1.669,9			
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2015	270,7	273,4	277,9	279,8	282,3	284,8	286,8	288,8	288,8	288,2	288,2	289,8
	2016	290,4	291,5	293,1	295,6	297,6	300,1	300,7	302,3	306,2	310,9	315,9	322,6
	2017	324,9	328,8	336,1	341,4	345,7	351,1	356,7	362,7	368,2			
Kredi kartları (Milyar ₺)	2015	84,2	83,2	83,2	83,9	86,2	86,5	88,9	89,0	91,0	90,5	89,8	90,8
	2016	91,4	91,4	91,2	93,5	94,0	95,1	95,5	97,0	99,2	98,3	98,4	100,2
	2017	99,7	100,3	101,6	100,6	101,8	103,7	105,1	110,0	109,5			
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2015	-2,2	0,8	4,8	3,8	0,3	6,7	1,3	8,2	-7,9	14,7	3,7	4,5
	2016	3,6	8,7	4,7	0,7	7,2	1,2	-8,4	2,8	-4,1	0,3	4,7	1,3
	2017	4,2	-1,7	2,5	6,0	4,1	-3,6	25,6	3,8				
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2015	-2,0	0,9	4,6	3,8	2,4	4,6	0,0	6,9	1,5	4,2	3,5	4,6
	2016	5,8	5,8	2,6	0,8	5,5	1,3	-4,3	2,0	-2,9	2,2	2,6	1,6
	2017	2,6	1,0	2,6	6,7	3,5	3,4	14,5	5,2				
Protestolu senet (Milyon ₺)	2015	794,7	712,8	680,5	714,5	664,8	757,9	984,6	776,8	914,8	902,0	947,0	1.230,3
	2016	942,0	739,9	815,5	881,7	883,5	916,2	1.247,6	995,0	1.096,9	1.032,6	1.134,6	1.602,6
	2017	1.297,8	906,9	892,2	1.033,9	926,2	929,9	1.093,3	1.019,1				
Dış borç öde. (Milyon \$)	2015	915	492	3.566	929	475	356	761	434	903	300	329	589
	2016	1.287	491	2.146	675	568	415	576	449	2.712	585	498	581
	2017	701	2.092	691	744	679	419	2.813	536	1.284			

GÖSTERGELER

GSYH (% değişim) (2009 bazlı yeni seriyeye göre)				
	2017	2016	2015	2014
Birinci çeyrek	5,2	4,8	3,6	8,7
İkinci çeyrek	5,1	4,9	7,2	2,9
Üçüncü çeyrek		-0,8	5,8	3,7
Dördüncü çeyrek		4,2	7,5	5,9
Yıllık		3,2	6,1	5,2

Fiyatlar (% değişim)					
TÜFE	2017	2016	Yİ-ÜFE	2017	2016
.Eylül	0,65	0,18	.Eylül	0,24	0,29
.Dokuz aylık	7,29	4,72	.Dokuz aylık	9,78	3,79
.Yıllık	11,20	7,28	.Yıllık	16,28	1,78
.Yıllık ortalama	9,98	7,92	.Yıllık ortalama	13,26	4,07

Dış Ticaret (Milyon \$)			
	2017	2016	Değ.(%)
Ağustos			
.İhracat	13.289	11.831	12,32
.İthalat	19.162	16.614	15,34
.Açık	-5.873	-4.783	22,79
.İhracat/İthalat (%)	69,4	71,2	
Ocak-Ağustos			
.İhracat	103.323	93.264	10,79
.İthalat	148.979	130.967	13,75
.Açık	-45.656	-37.703	21,09
.İhracat/İthalat (%)	69,4	71,2	
Yıllık (Ağustos itibarıyla)			
.İhracat	152.590	141.519	7,82
.İthalat	216.630	197.252	9,82
.Açık	-64.040	-55.733	14,90
.İhracat/İthalat (%)	70,4	71,7	

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon \$)			
	06/10/17	07/10/16	Değ. (%)
.Toplam	152.713	136.482	11,89
.ABD Doları	101.472	85.068	19,28
.Euro (Dolar karşılığı)	43.897	45.135	-2,74
.Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2.600	2.974	-12,58
.Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	4.744	3.305	43,54

Cari İşlemler Dengesi (Milyon \$) (Ocak-Ağustos)			
	2017	2016	Değ.(%)
Cari işlemler dengesi	-27.225	-22.887	19,0
Döviz geliri	140.977	127.540	10,5
.İhracat	109.223	98.195	11,2
.Seyahat	13.584	12.284	10,6
.Faiz	1.507	1.338	12,6
.Diğer	16.663	15.723	6,0
Döviz gideri	168.202	150.427	11,8
.İthalat	143.266	125.880	13,8
.Seyahat	3.001	3.613	-16,9
.Faiz	3.857	3.612	6,8
.Diğer	18.078	17.322	4,4
Cari işlemler dengesi (Milyon \$ Temmuz itibarıyla yıllık)	-36.972	-30.257	22,2

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)			
	29/09/17	30/09/16	Değ. (%)
a- ₺ mevduat			
.Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	177.326.487	146.133.568	21,35
.Bir ay vadeli	113.533.113	110.891.365	2,38
.Üç ay vadeli	501.648.019	459.268.319	9,23
.Altı ay vadeli	36.964.462	39.046.888	-5,33
.Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	42.415.265	30.300.930	39,98
b-Yabancı para mevduat			
.Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	151.693.613	103.299.751	46,85
.Bir ay vadeli	82.974.321	73.914.812	12,26
.Üç ay vadeli	348.914.958	251.763.138	38,59
.Altı ay vadeli	41.603.790	26.257.196	58,45
.Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	90.097.283	75.015.143	20,11

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon \$)			
	06/10/17	07/10/16	Değişim (%)
TOPLAM	114.329	118.441	-3,47
.Döviz rezervi	93.654	99.916	-6,27
.Altın	20.675	18.525	11,61

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)			
	06/10/17	07/10/16	Değ. (%)
Toplam	1.690.201.475	1.378.625.055	22,60
Yurtiçi krediler	1.672.389.769	1.366.369.192	22,40
.₺ krediler	1.217.174.939	977.983.616	24,46
.Yabancı para krediler	455.214.830	388.385.576	17,21
Yurtdışı krediler	17.811.706	12.255.863	45,33

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)			
	2017	2016	Değ.(%)
Eylül 10	122,05	Eylül 14	102,59
Eylül 11	99,02	Eylül 15	90,52
Eylül 12	108,76	Eylül 16	99,77
Eylül 13	101,92	Eylül 17	90,30

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)			
	06/10/17	07/10/16	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	477.972.020	405.524.189	17,87
.Tüketici kredileri	368.741.100	307.330.434	19,98
.Konut	174.336.470	143.933.144	21,12
.Taahhüt	5.783.589	5.625.260	2,81
.Diğer	188.621.041	157.772.030	19,55
.Kredi kartları	109.230.920	98.193.755	11,24
Tasfiye olunacak			
.Tüketici kredileri	11.019.960	11.558.106	-4,66
.Kredi kartları	7.503.519	8.165.681	-8,11

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Eylül)			
	2017	2016	Değ.(%)
.Gelir	456.608	404.485	12,89
.Harcama	488.221	416.521	17,21
.Denge	-31.613	-12.036	162,65
.Faiz dışı denge	14.964	29.642	-49,52

Repo Hacmi (Bin ₺)			
	06/10/17	06/10/16	Değ. (%)
.Müşterilerle yapılan	1.513.607	1.584.413	-4,47
.Mali kuruluşlar arasında yapılan	8.645.539	29.687.714	-70,88

İç Borç Stoku (Milyar ₺)			
	2017	2016	Değ.(%)
Ağustos	513,3	458,4	11,98

Ağırlıklı Ortalama Mevduat Faiz Oranları (Ağustos 2017)					
TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
.Bir aya kadar vadeli	10,90	.Bir aya kadar vadeli	1,99	.Bir aya kadar vadeli	1,01
.Üç aya kadar vadeli	13,01	.Üç aya kadar vadeli	3,28	.Üç aya kadar vadeli	1,49
.Altı aya kadar vadeli	13,51	.Altı aya kadar vadeli	3,58	.Altı aya kadar vadeli	1,47
.Bir yıla kadar vadeli	13,21	.Bir yıla kadar vadeli	3,04	.Bir yıla kadar vadeli	1,50

Yurtiçindekilerin Toplam ₺ Mevduatı (Bin ₺)			
	06/10/17	07/10/16	Değ. (%)
Toplam	838.654.559	754.269.881	11,19
.Vadesiz	159.824.566	132.988.964	20,18
.Vadeli	678.829.993	621.280.917	9,26

Para Arzı (Bin ₺)			
	06/10/17	07/10/16	Değ. (%)
M1	417.345.106	340.176.066	22,69
DOLAŞIMDAKİ PARA	120.462.163	114.488.322	5,22
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	132.429.798	126.421.464	4,75
Banka Kasaları (-)	11.967.635	11.933.142	0,29
VADESİZ MEVDUAT (TL)	162.183.709	134.985.426	20,15
Mevduat Bankaları	149.464.570	124.788.748	19,77
Katılım Bankaları	12.707.146	10.183.706	24,78
TCMB	11.993	12.972	-7,55
VADESİZ MEVDUAT (YP)	134.699.234	90.702.318	48,51
Mevduat Bankaları	122.751.337	83.449.438	47,10
Katılım Bankaları	11.941.485	7.246.260	64,80
TCMB	6.412	6.620	-3,14
M2	1.548.776.256	1.313.729.718	17,89
VADELİ MEVDUAT (TL)	687.928.956	628.174.221	9,51
Mevduat Bankaları	648.569.400	596.647.262	8,70
Katılım Bankaları	39.359.556	31.526.959	24,84
TCMB	-	-	-
VADELİ MEVDUAT (YP)	443.502.194	345.379.431	28,41
Mevduat Bankaları	417.397.811	327.173.975	27,58
Katılım Bankaları	26.104.383	18.205.456	43,39
TCMB	-	-	-
M3	1.597.093.981	1.357.541.113	17,65
REPO	5.052.783	5.895.652	-14,30
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPLİ LİKİT FONLAR)	13.428.020	12.836.815	4,61
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	29.836.922	25.078.928	18,97

İşsizlik Verileri (Temmuz 2017 itibarıyla)			
	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	59.927	29.667	30.260
. İşgücü (Bin kişi)	32.200	21.820	10.381
...İstihdam (Bin kişi)	28.758	19.898	8.860
...İşsiz (Bin kişi)	3.443	1.922	1.521
. İşsizlik oranı (%)	10,7	8,8	14,6
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13,0	10,2	19,8
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	21,1	17,6	27,5

Tüketici Güven Endeksi*			
	Eylül 17	Ağustos 17	Değ. (%)
Tüketici Güven Endeksi	68,7	71,1	-3,38
.Hanenin maddi durum beklentisi	89,6	91,9	-2,50
.Genel ekonomik durum beklentisi	94,7	97,9	-3,27
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	70,5	72,4	-2,62
.Tasarruf etme ihtimali	20,2	22,4	-9,82

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)		
	2017	2016
.Eylül	79,0	78,1

Sanayi Üretimi Değişimi (%)		
	Ağustos 2017	Ağustos 2016
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	3,8	2,8
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	5,2	2,0
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	-0,1	8,9

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Ağustos)			
	2017	2016	Değ. (%)
.Enerji	19.934	19.947	-0,1
.Hizmetler	21.527	34.539	-37,7
.İmalat	24.870	17.938	38,6
.Madencilik	1.471	3.563	-58,7
Toplam	67.802	75.987	-10,8

Şirket Kuruluşları (Ocak-Ağustos)			
	2017	2016	Değ. (%)
.Kurulan	48.087	44.347	8,43
.Kapanan	8.206	6.417	27,88

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi			
Daire sayısı (Ocak-Haziran)	2017	2016	Değ. (%)
.Ruhsat	620.182	510.045	21,59
.Yapı kullanma izin belgesi	384.322	352.669	8,98

Protestolu Senetler (Ocak-Ağustos)			
	2017	2016	Değ. (%)
.Adet	621.233	658.498	-5,66
.Tutar (Bin TL)	8.099.170	7.421.446	9,13

Turist Sayısı			
	2017	2016	Değ. (%)
Ocak-Ağustos	21.983.873	17.391.431	26,41

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon \$) (Ocak-Ağustos)			
	2017	2016	Değ. (%)
Toplam	9.959	9.317	6,89
.Kamu	9.841	9.068	8,52
.Merkez Bankası	118	249	-52,61

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon \$)					
	2017 2.Ç.	2017 1.Ç.	2016	2015	2014
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	432.352	412.375	404.890	395.862	401.728
Kısa vadeli	108.715	102.236	98.009	101.880	131.565
Uzun vadeli	323.637	310.139	306.881	293.982	270.163
Kamu sektörü (toplam)	129.348	123.060	119.839	113.144	117.687
Kısa vadeli	17.291	16.515	16.279	14.550	17.866
Uzun vadeli	112.057	106.545	103.560	98.594	99.821
TCMB (toplam)	806	809	821	1.327	2.484
Kısa vadeli	109	108	110	176	342
Uzun vadeli	697	701	711	1.151	2.142
Özel sektör (toplam)	302.198	288.154	283.799	281.611	281.641
Kısa vadeli	91.315	85.606	81.613	87.151	113.357
Uzun vadeli	210.883	202.548	202.186	194.460	168.284

ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
	2017 2.Ç.	2017 1.Ç.	2016	2015	2014
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	19.977	7.485	9.029	-5.866	12.043
Kısa vadeli	6.479	4.227	-3.871	-29.685	1.274
Uzun vadeli	13.498	3.258	12.900	23.819	10.769
Kamu sektörü (toplam)	6.288	3.221	6.695	-4.542	1.742
Kısa vadeli	776	236	1.729	-3.316	261
Uzun vadeli	5.512	2.985	4.966	-1.226	1.481
TCMB (toplam)	-3	-12	-506	-1.156	-2.750
Kısa vadeli	1	-2	-66	-166	-491
Uzun vadeli	-4	-10	-440	-990	-2.259
Özel sektör (toplam)	14.044	4.354	2.188	-29	13.054
Kısa vadeli	5.709	3.993	-5.538	-26.206	1.504
Uzun vadeli	8.335	361	7.726	26.177	11.550

ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
	2017 2.Ç.	2017 1.Ç.	2016	2015	2014
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	4,84	1,85	2,28	-1,46	3,09
Kısa vadeli	6,34	4,31	-3,80	-22,56	0,98
Uzun vadeli	4,35	1,06	4,39	8,82	4,15
Kamu sektörü (toplam)	5,11	2,69	5,92	-3,86	1,50
Kısa vadeli	4,70	1,45	11,88	-18,56	1,48
Uzun vadeli	5,17	2,88	5,04	-1,23	1,51
TCMB (toplam)	-0,35	-1,45	-38,14	-46,56	-52,55
Kısa vadeli	0,93	-1,82	-37,50	-48,54	-58,94
Uzun vadeli	-0,54	-1,39	-38,24	-46,24	-51,34
Özel sektör (toplam)	4,87	1,53	0,78	-0,01	4,86
Kısa vadeli	6,67	4,89	-6,35	-23,12	1,34
Uzun vadeli	4,12	0,18	3,97	15,56	7,37